

**Stockholms
universitet**

Department of Media Studies

Alumnstudie januari 2017

Birgitta Fiedler, Alumnkoordinator

Journalistprogrammet - kandidatprogram / Kandidatexamen i journalistik

**Alumners anställning – yrke – etablering på arbetsmarknaden
samt värdering av journalistutbildningen JMK 2013-2016**

Inledning, bakgrund & syfte

Journalistikutbildningen vid enheten för journalistik, medier och kommunikation (JMK) vid Institutionen för mediastudier (IMS) har under åren erbjudits både som fristående kurser och programstudier. Sedan 2013 ges *Journalistprogrammet* som kandidatprogram på grundnivå,¹ och i programutbudet finns även ett 2-årigt *Mastersprogram i journalistik*, 120 hp, på avancerad nivå. Syftet med alumnstudien är att inhämta kunskaper om hur tidigare journaliststudenter, som erhållit *kandidatexamen i journalistik*, etablerat sig på arbetsmarknaden samt få en uppfattning om hur de värderar sin utbildning.

Metod - population/urval & period

Studentunderlag för följande alumnenkät är baserat på totalurval av de studenter som under en bestämd period, se nedan, tilldelats filosofie kandidatexamen inom huvudområdet Journalistik samt läst alla de teoretiska och praktiska delkursen vid JMK/IMS. Tidsintervallen för utfärdade examina är fr.o.m. 2013-06-01 t.o.m. 2016-11-28.

I huvudsak gäller det årskullarna som startade sin utbildning läsåren 2010/ 2011, 2011/ 2012, 2012/ 2013 och läst fristående kurserna Journalistikvetenskap 1 (60 hp), Journalistisk produktion (60 hp) Redaktionell organisation och praktik (30hp) samt kandidatkursen i Journalistikvetenskap (30 hp).

Fr.o.m. kullen 2013/2014 har studenterna läst det nya Journalistprogrammet (programkod HJOOK),² eller delar av den tidigare journalistikutbildningen som fristående kurser i kombination med antagning till senare del av Journalistprogrammet (termin 3-6, programkod HSENX) för att slutföra sin kandidatexamen.

Respondenterna har sökts ut i Ladoks funktionskategori UT 60, examenskod: 1G1 HF, d.v.s. filosofie kandidatexamen med huvudområde Journalistik (JOASU).

Konstruktion & frågeställningar

Enkäten konstruerades som en anonym webbenkät i SU:s webbaserade enkätverktyg Survey& Report. Enkäten bestod av tolv frågor och sändes till alla de 79 journalistalumnerna (totalurval) som studerat vid IMS och erhållit kandidatexamen under perioden juni 2013 t.o.m. november 2016.³ Enkäten sändes ut den 1/12-2016 och stängdes den 12/12-2016. Fyra påminnelser gick ut.

Fråga ett är en bakgrundsfråga om år för examen/avslutad utbildning, frågorna två till åtta rör *anställning, yrke och etablering* på arbetsmarknaden och frågorna nio till elva rör *värdering av utbildningen*. Avslutningsvis ställdes en fråga om intresse för *alumnaktiviteter*.⁴

Svarsfrekvens & bortfall

Svarsfrekvensen uppgick till 55 procent, vilket betyder att 44 respondenter av 79 personer svarat på enkäten. På fråga ett har 50 personer svarat, och fråga tre, fem och sju har alla fått 45 svar. Detta är ett tekniskt fel i frågekonstruktionen i Survey&Report, vilket ger ett mätfel, förklaring finns under respektive svar som fått dubbla svar. Fråga sex har fått några interna bortfall.

¹ Journalistprogrammet – kandidatprogram, 180 hp, särskild behörighet: Historia A och Samhällskunskap A.

² Se utbildningsplan i bilaga 1.

³ 2016-12-09 hade två studenter till fått sin examen och dessa erbjöds även att delta i studien. Totalt antal respondenter 79.

⁴ Se enkäten i bilaga 2.

Resultat

Fördelning av examen i relation till fristående eller programstudier

I den första kullen till det nya kandidatprogrammet (antagna HT 13) antogs 36 stycken och av dessa har 19 har tagit ut sin examen, d.v.s. lite drygt 50 procent. 3 har under perioden erhållit examen från senare del av program. Resterande 57 har tagit examen från tidigare års fristående kurser i journalistikvetenskap och journalistik.

Antagna i jämförelse med antal examen

Som jämförelse till de 79 uttagna examina har under perioden 118 studenter varit antagna till och avklarat den obligatoriska kursen Redaktionell organisation och praktik, 30 hp (JO3064, vilken vanligtvis läses termin 5 och innan kandidatterminen) under perioden HT 2012 t.o.m. VT 2016.⁵ Det betyder att 39 studenter inte tagit ut sin examen eller inte är klara med utbildningen och/ eller inte läst examensgivande kurs (kandidatkursen i journalistik, 30hp).

Fördelning av svar

Flest enkätsvar inkom från alumner som tagit sin examen 2015 och 2016. Se tabell nedan. Dock inverkar här det tekniska felet i frågekonstruktionen, vilket skapar ett mätfel som påverkar resultaten. Frågan har besvarats av 44 personer men 50 svar har inkommit. Redovisningen nedan ger dock en fingervisning om hur svaren fördelats.

Tabell. 1 Antal svar per examensår, absoluta tal och procent

Examensår	Antal svar	%
2013	7	14
2014	10	20
2015	16	32
2016	17	34
Totalt	50	100

6 av 7 som angett 2013 har också angett andra år: 2 angav 2014, 2 angav 2015 och 2 angav 2016. I fritextsvar förklarar några, ”klar med utbildning men fick/plockade ut examen annat år” och därmed har respondenten angett två olika svar.

⁵ 2012-09-01 t.o.m. 2016-06-01. Den period som populationen mest rimligen representerar, dock kan några studenter med tidigare registreringar/antagning förekomma i populationen då studenter ibland dröjer med att ta ut sin examen eller tagit längre tid på sig att blir klara än 3 år (180hp).

Anställning – yrke – etablering

Har du en anställning för närvarande?

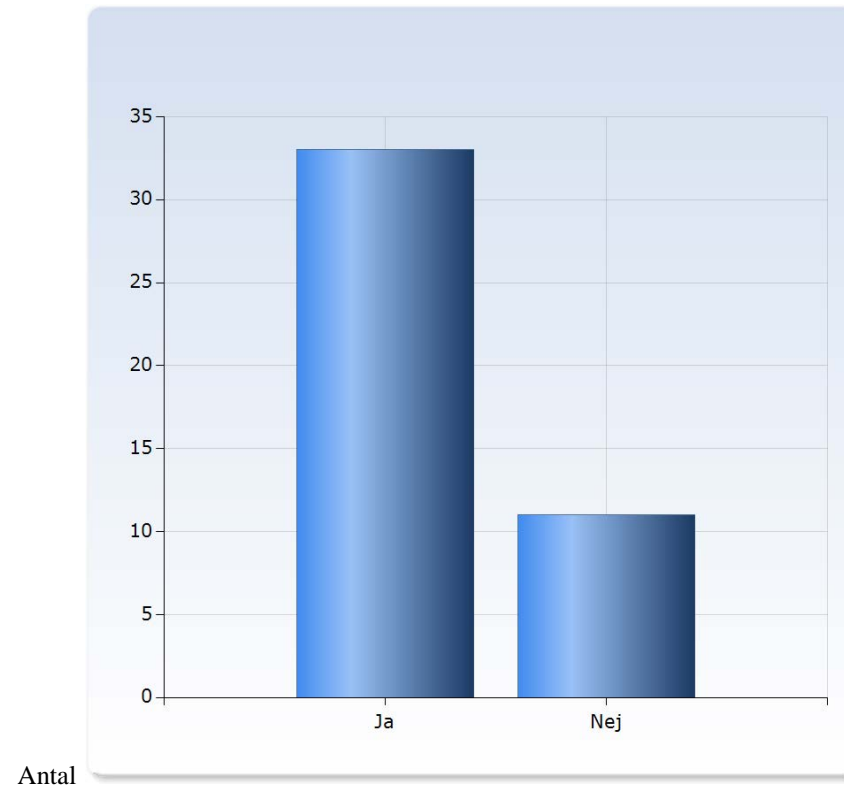

Diagram 1. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.⁶

33 av 44 har en anställning medan 11 ej har det. I kommentarerna beskriver bl.a. att 6 stycken att de har vikariat, 4 stycken frilansar, en har fast anställning på lokaltidning, en programanställd på SVT, en är mellan jobb och en påbörjar snart en anställning.

⁶ Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16 se bilaga 3.

När fick du ditt första utbildningsrelevanta arbete efter examen/utbildning?

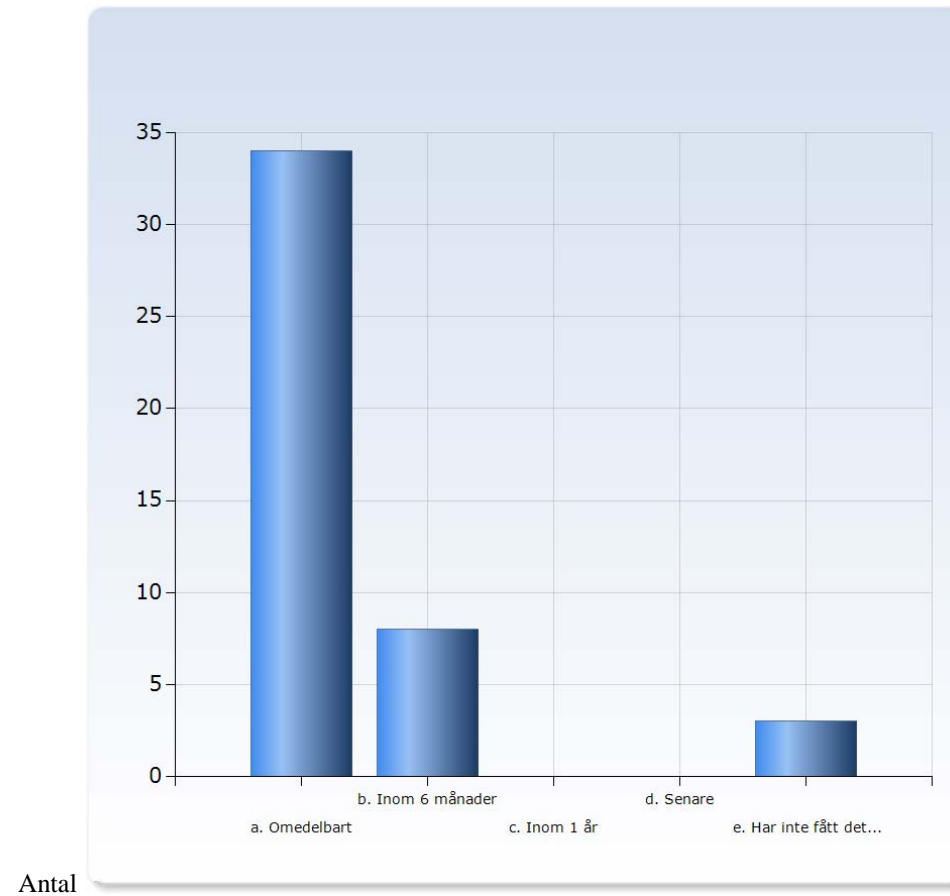

Diagram 2. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

34 av 44/45 fick arbete **omedelbart**, åtta **inom 6 månader** och tre uppger att de **ännu inte** fått det. En respondent har angett två svarsalternativ (a + b).

Hur fick du detta arbete?

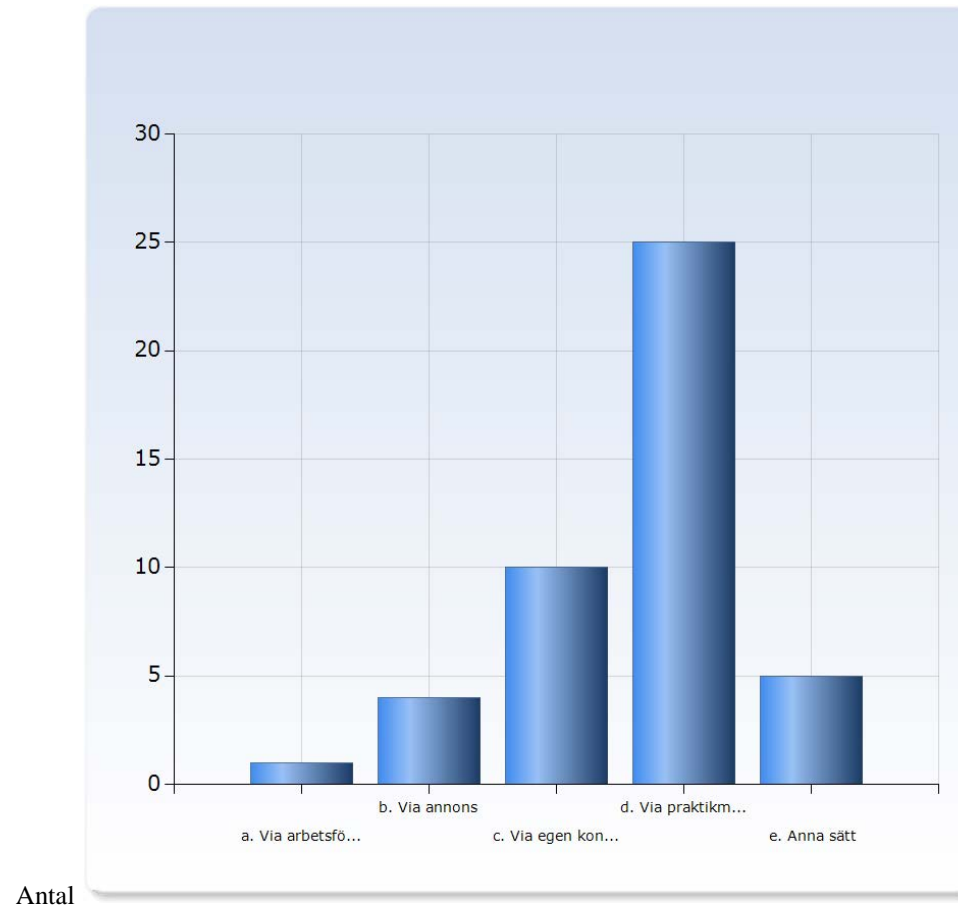

Diagram 3. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

Tydligt är att praktiken under utbildningen genererar de flesta arbetstillfällena. 25 av 44/45 fick det första utbildningsrelevanta arbetat via **praktiken**, 10 via **egna kontakter**, fem på **annat sätt** och fyra via **annons** och en via **arbetsförmedlingen**. En respondent har angett 2 svarsalternativ (a+c).

Anställningsform och sysselsättningsgrad första utbildningsrelevanta arbete efter examen/utbildning

40 Fritextsvar indelade i 3 kategorier:

- 1. Vikariat/ projekt/ tidsbegränsad/ sommarjobb 29 st**
- 2. Timanställd/inhopp 8**
- 3. Tillsvidareanställning 3**

17 har uppgett att anställningen var på heltid och 7 deltid/tim

"Inhoppsvikarie på SR i Stockholm, sedan heltidsvikariat och nu inlasad vikarie på heltid."

"Först tidsbegränsat inhoppskontrakt innan jag gick vidare till Aftonbladet. Där anställdes jag först på vikariat och sedan fastanställd via Schibsted media"

Vilken är din huvudsakliga sysselsättning idag?

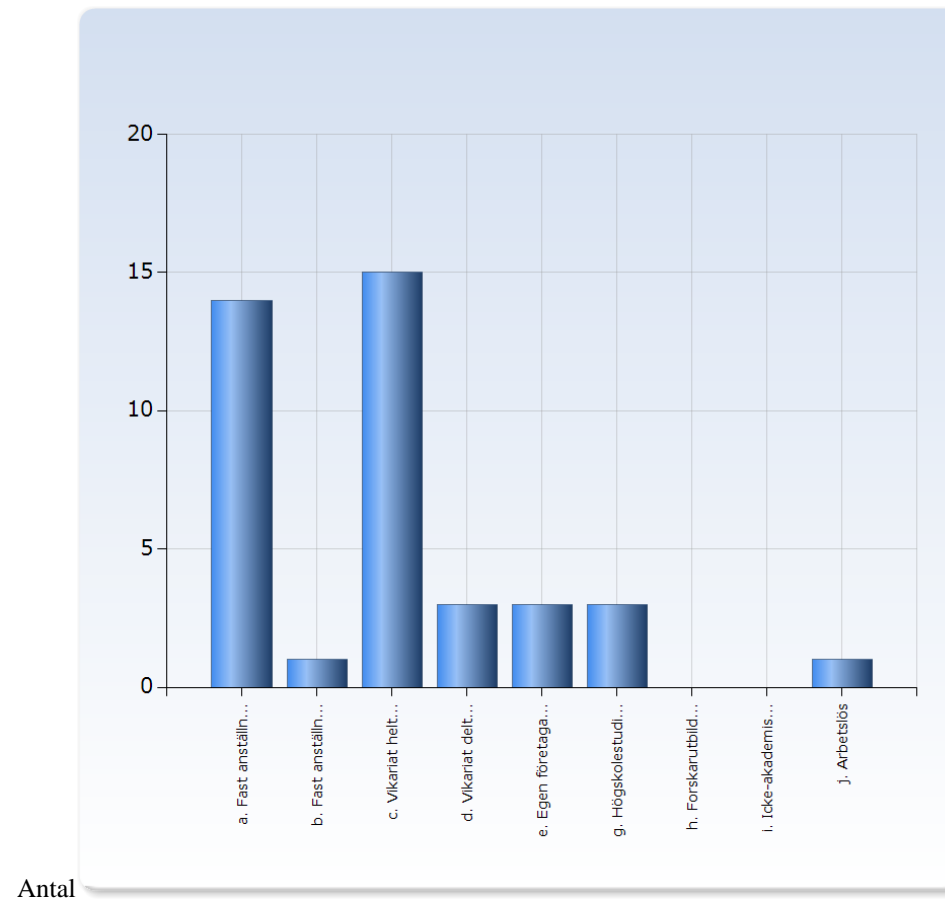

Diagram 4. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

14 av 40 har **fast anställning** och en på **deltid**. 15 av 40 har **vikariat** på **heltid** och tre på **deltid**. Tre är **egna företagare**, tre **studerar** heltid och en är **arbetslös**.

Inom vilket område arbetar du idag?

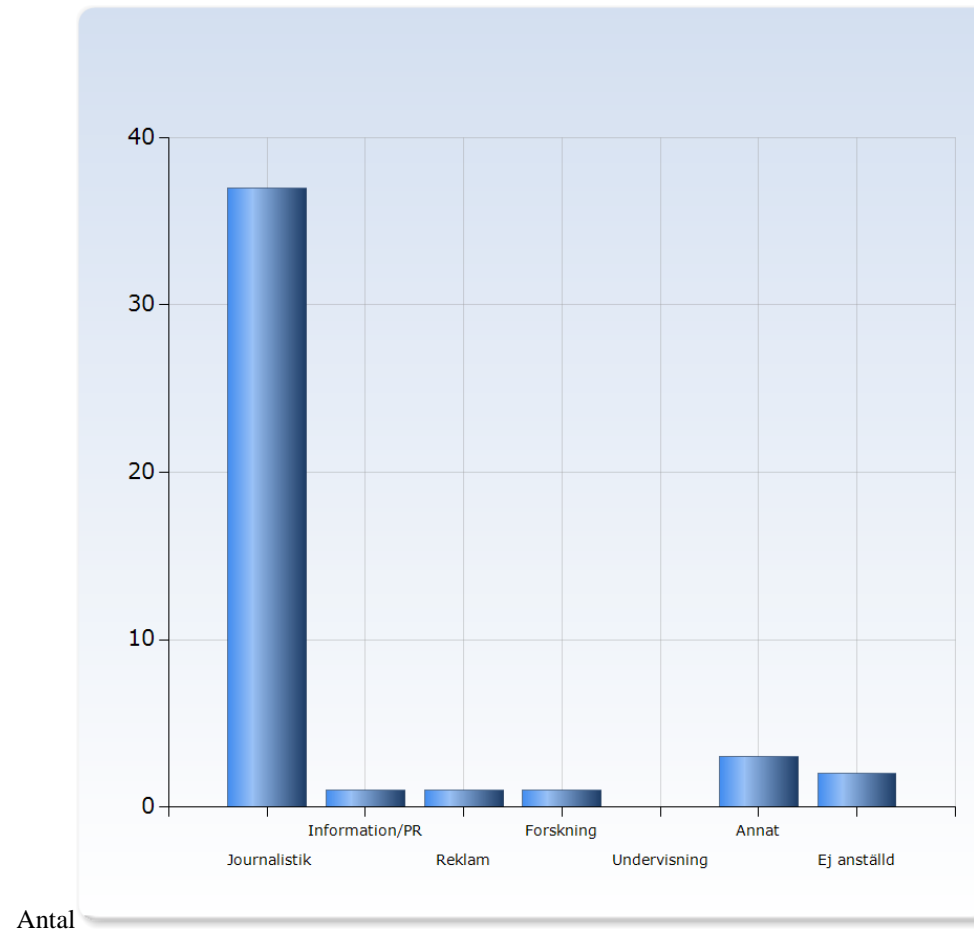

Diagram 5. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

37 av 44/45 arbetar inom **journalistik**, en inom **information/ PR**, en inom **reklam** och en inom **forskning**. Tre uppger **annat arbete** och två **arbetslösa**. En respondent har angett två svar (Journalistik + Info./PR).

Arbetsuppgifter/ansvarsområden i dag

37 Fritextsvar indelade i 7 kategorier:

Reporter	21 st
Redaktör	3
Redigerare	1
Research/FOU	4
Programledare	3
Övrigt (inom J, M & K)	4
Annat	1

Arbetsplatser idag

Utbildningen

Utvärdera vad du har fått med dig från utbildningen och i vilken utsträckning.

Journalistiska färdigheter/ praktisk kunskap

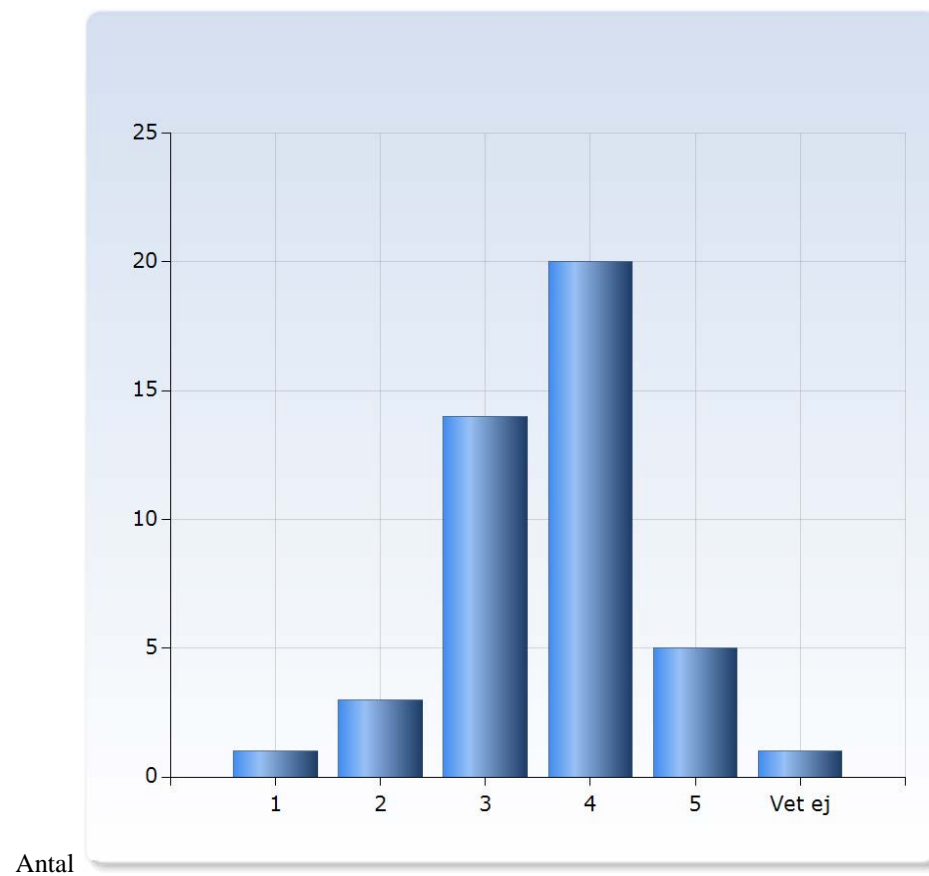

Diagram 6. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

1. i mycket låg utsträckning 5. i mycket hög utsträckning

Medelvärde 3,6

Förståelse för medier och journalistikens makt och påverkansprocesser

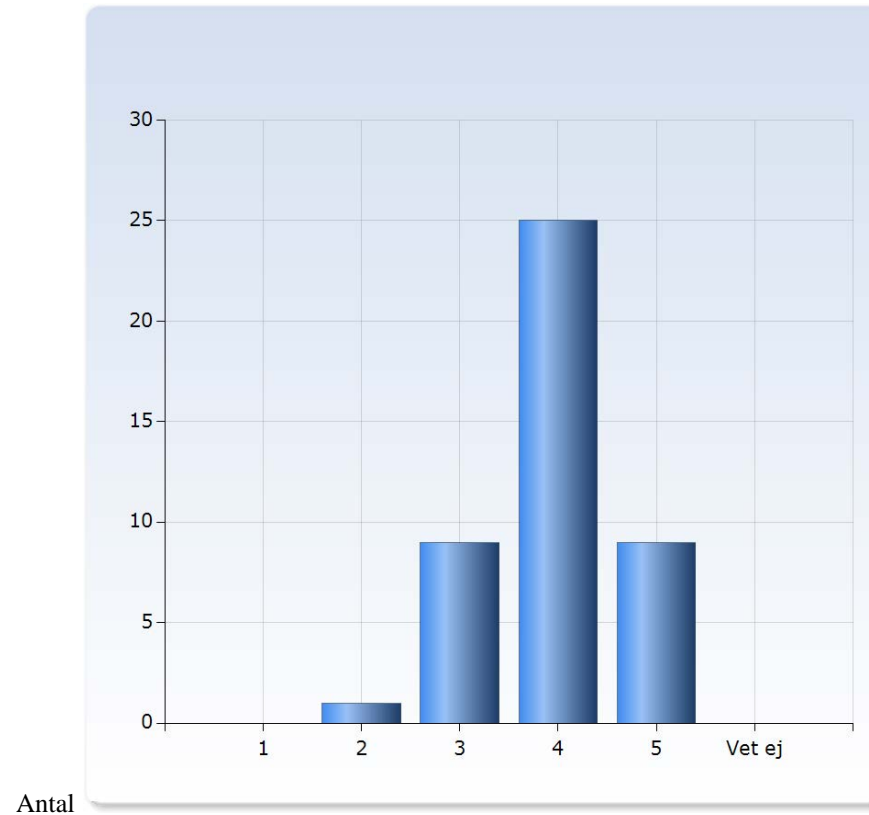

Diagram 7. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

1. i mycket låg utsträckning 5. i mycket hög utsträckning

Medelvärde 4,0

Förståelse för journalistikens etiska ansvar

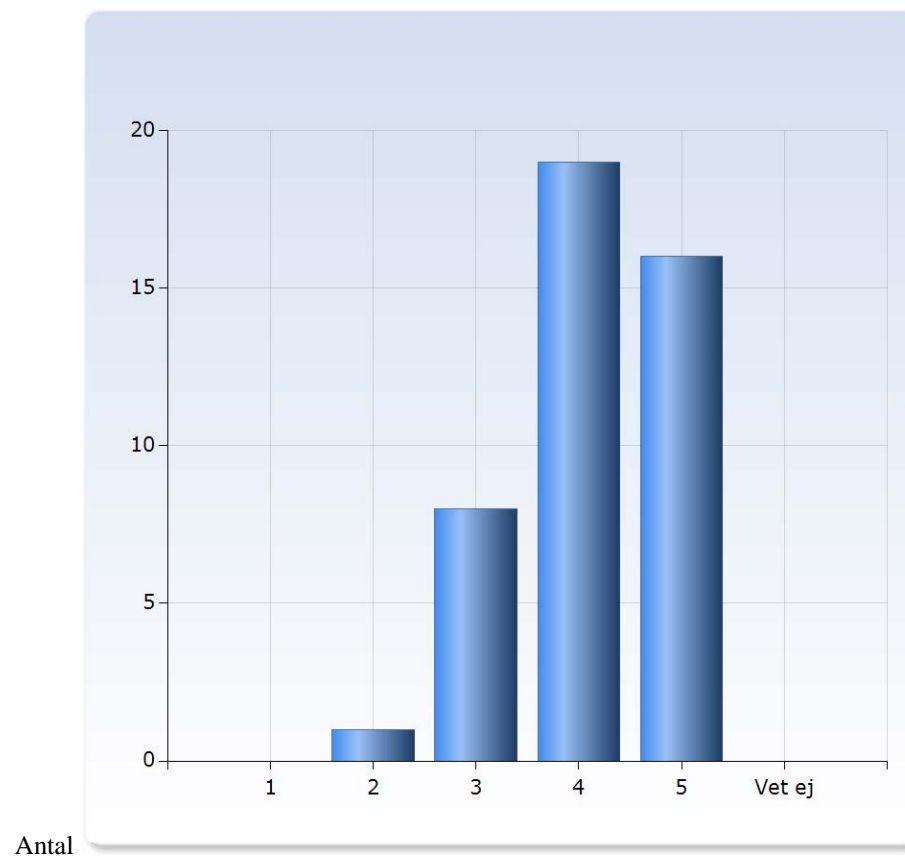

Diagram 8. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

1. i mycket låg utsträckning 5. i mycket hög utsträckning

Medelvärde 4,1

Utvecklat kritiska tänkande, analytiska kunskaper och teoretiska insikter

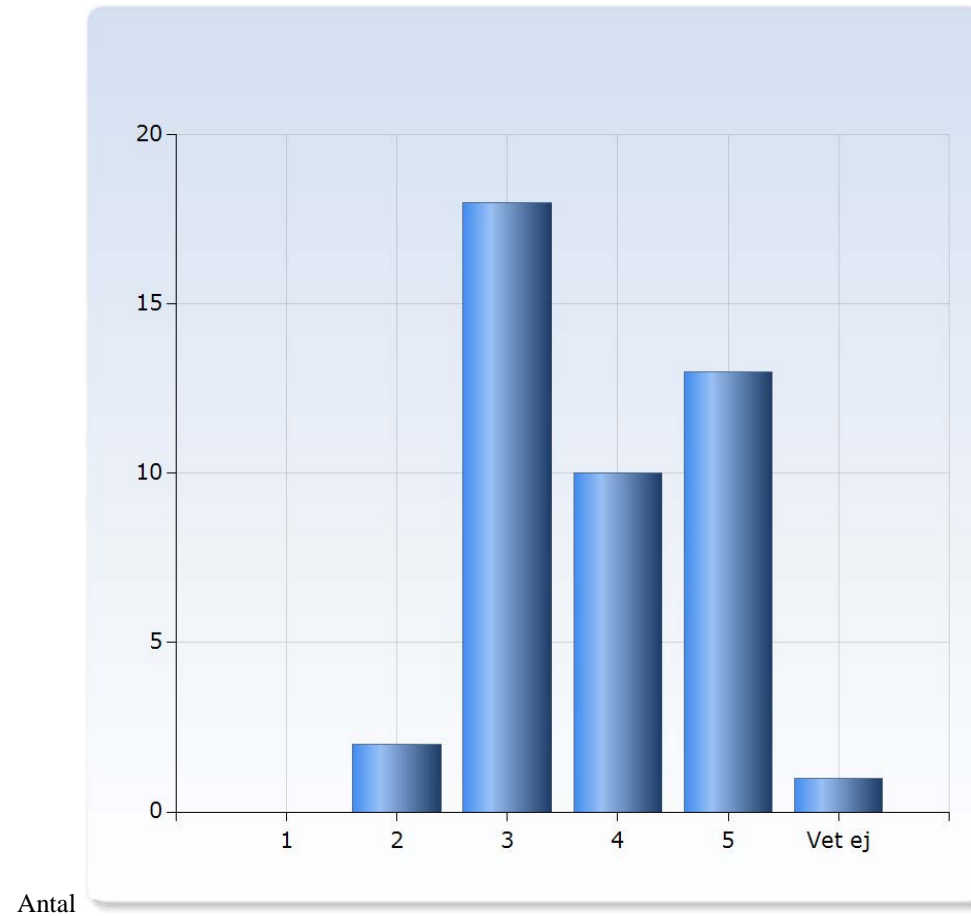

Diagram 9. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

1. i mycket låg utsträckning 5. i mycket hög utsträckning

Medelvärde 3,8

Hur har du uppskattat olika undervisningsformer i utbildningen?

Föreläsningar

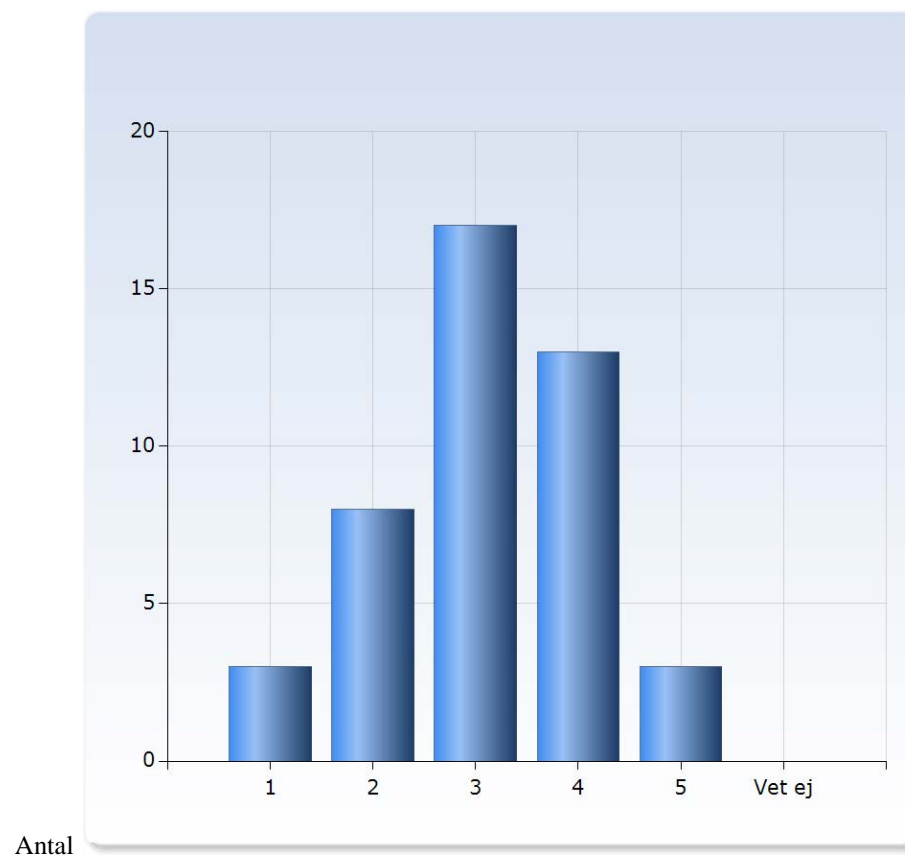

Diagram 10. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

1. i mycket låg utsträckning 5. i mycket hög utsträckning

Medelvärde 3,1

Tillämpade övningar

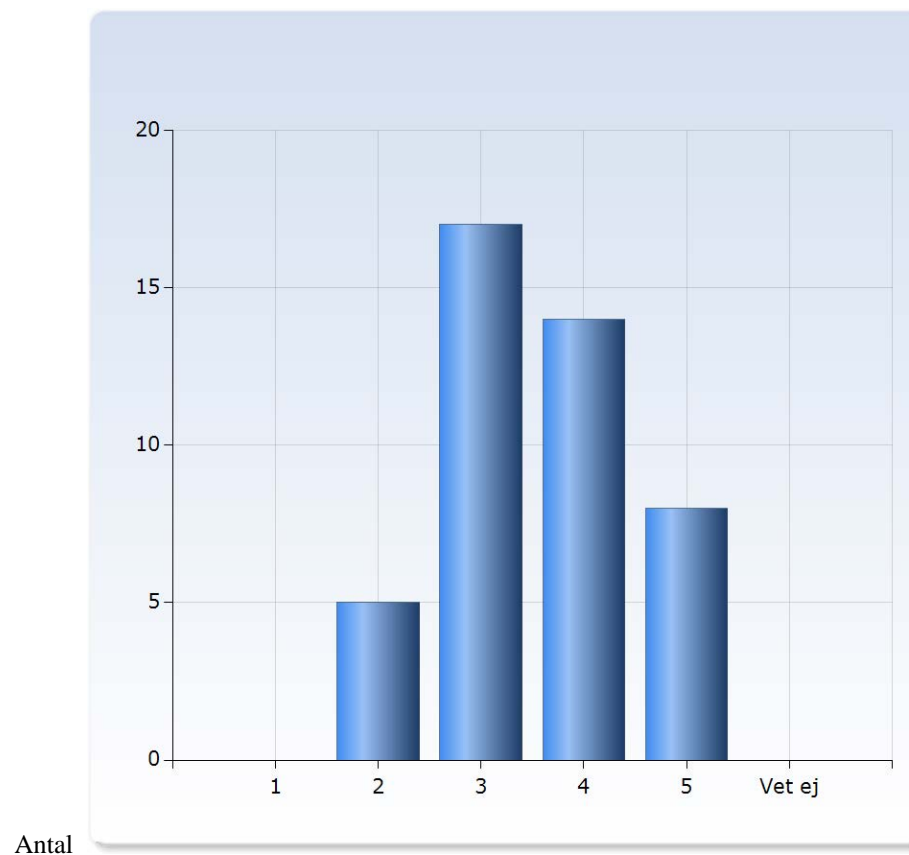

Diagram 11. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

1. i mycket låg utsträckning 5. i mycket hög utsträckning

Medelvärde 3,6

Praktik inom journalistisk produktion eller journalistikprogrammet

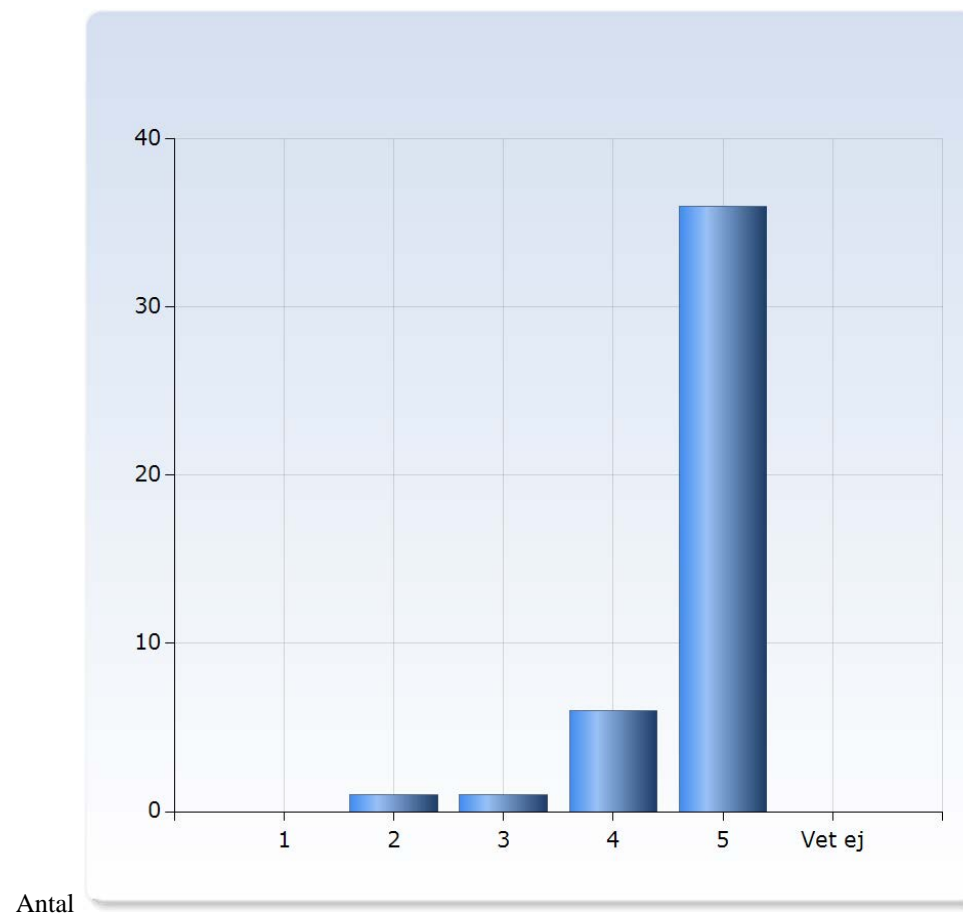

Diagram 12. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

1. i mycket låg utsträckning 5. i mycket hög utsträckning

Medelvärde 4,8

I vilken utsträckning har din utbildning varit till användning för dig i ditt nuvarande arbete?

Utifrån anställningsbarhet, utbildningen har bidragit till att ge mig arbete

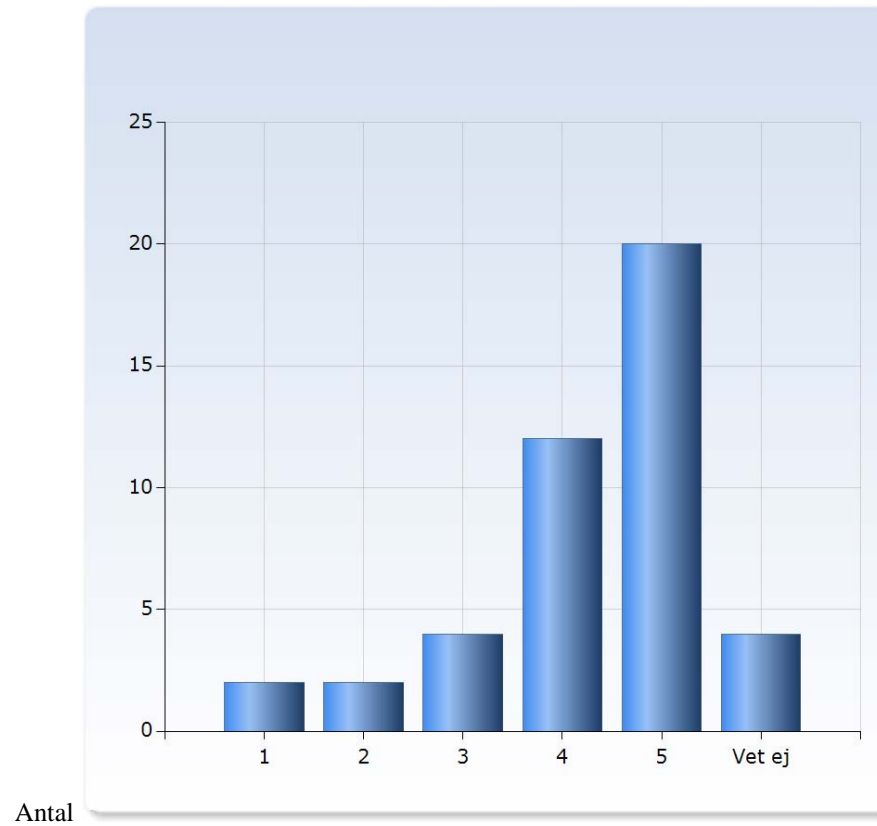

Diagram 13. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

1. i mycket låg utsträckning 5. i mycket hög utsträckning

Medelvärde 3,8

Utifrån akademiskt perspektiv, utbildningen har bidragit till att öka min akademiska nivå

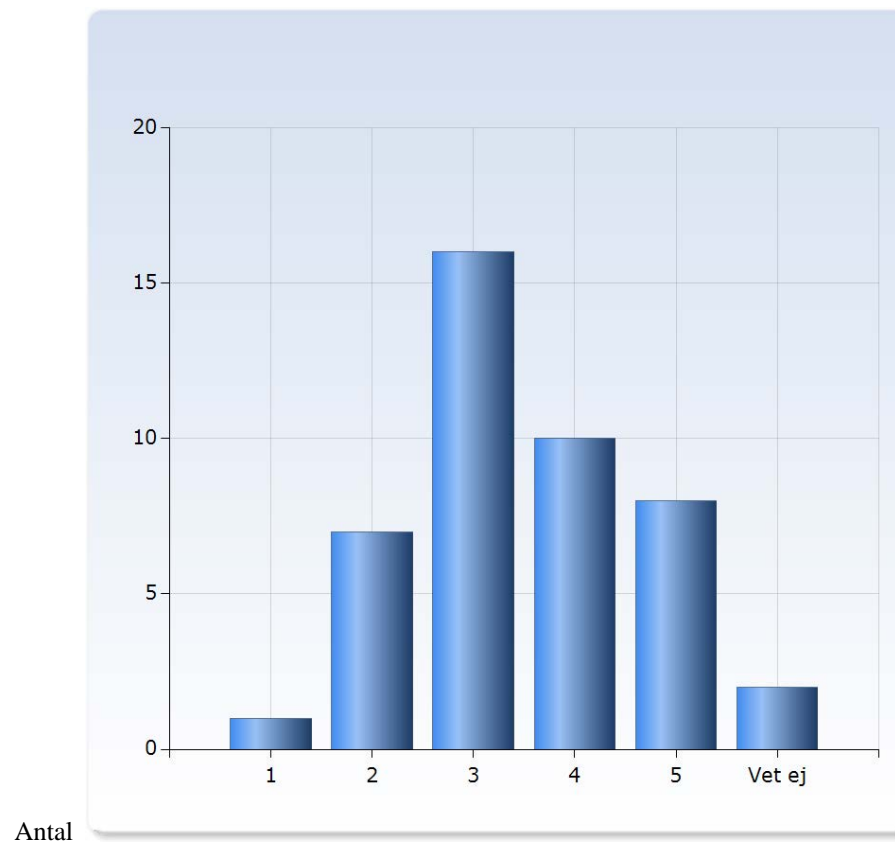

Diagram 14. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

1. i mycket låg utsträckning 5. i mycket hög utsträckning

Medelvärde 3,3

Utifrån personligt perspektiv, utbildningen har bidragit till min personliga utveckling

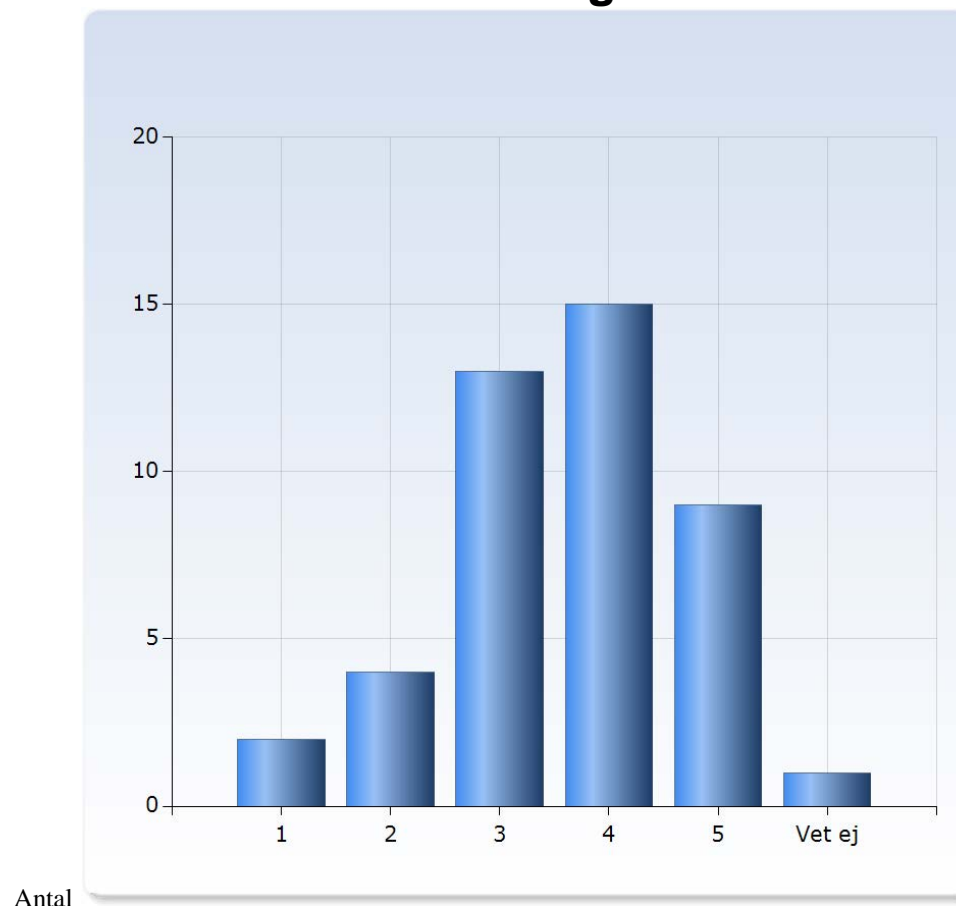

Diagram 15. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

1. i mycket låg utsträckning 5. i mycket hög utsträckning

Medelvärde 3,5

Anställningsbarhet, akademisk- personlig utveckling...

"Jag har användning för det jag lärt mig varje dag. Jag känner att så fort jag började arbeta var sträckan mellan från att vara färsk nyexad till att känna att jag har koll på läget, och klarar av saker till och med bättre än vissa som varit anställda i många år, kändes väldigt kort."

"Jag upplever att det är utbildning i sig som spelat roll, inte varifrån jag fått den eller hur den varit upplagd. Att jobba i tre år utan examen har inte varit några problem. Och efter första jobbet är det endast mina prestationer som lett vidare i karriären."

"Det är bra att kunna skriva JMK i CV:t - institutionens rykte och anseende är en bra merit som höjer anställningsbarheten. Men detta ska främst ses i relation till övriga utbildningar i landet."

Jag upplever att utbildningen har gjort mer för mitt CV än mig som person och student på väg ut i arbetslivet. Framförallt eftersom utbildningen kändes för lång; om det hade varit två års studier, inklusive en termins praktik, så skulle det ha känts bättre."

"Jag fick mitt första jobb genom praktiken och sen vidare så visst har utbildningen gjort mig anställningsbar. Sen är det ingen som bett om examensbevis."

"Eftersom utbildningen varit så pass praktisk har jag mer känt det som en yrkesutbildning än en akademisk utbildning. Detta har jag upplevt som positivt!"

Vilken typ av alumnaktiviteter skulle du uppskatta?

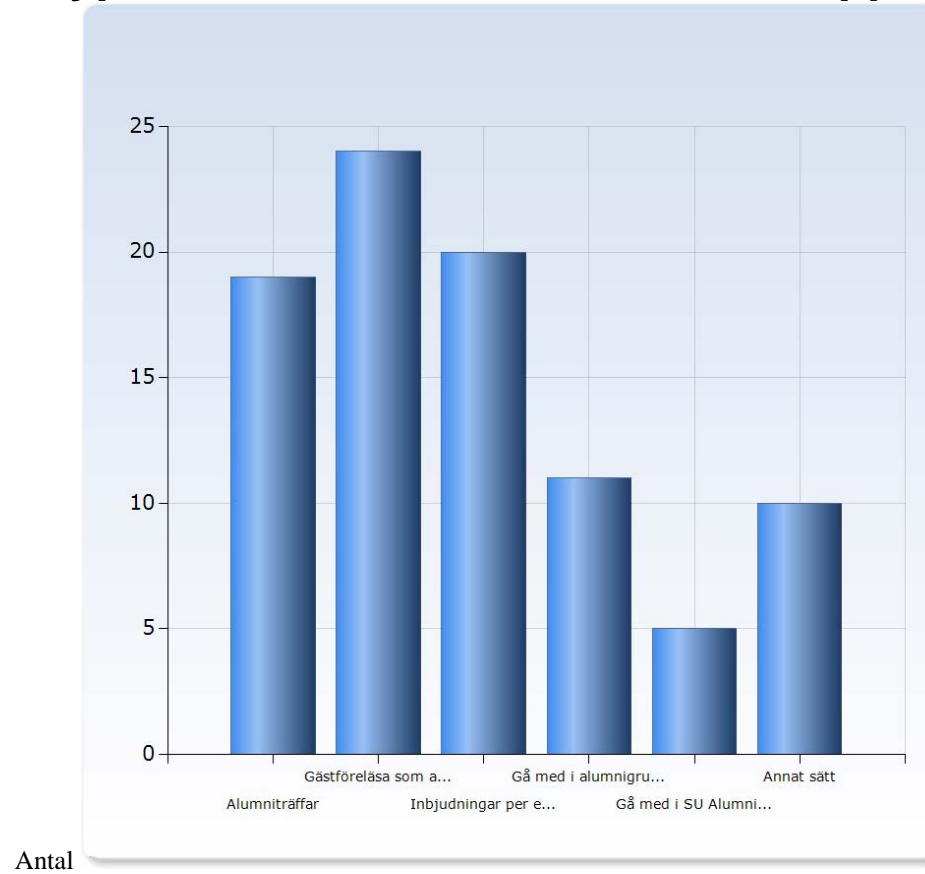

Diagram 15. Källa Rapport J Kand Alumni Survey nov 22 16.

Alumnträffar

Gå med i alumngupper i sociala medier

Gästföreläsa som alumn för nuvarande studenter

Gå med i SU Alumnätverk

Inbjudningar till allmänna föreläsningar/ event

Annat sätt

Sammanfattning och analys av resultat

Anställning - yrke- etablering

- 75 procent (34 av 44/45) fick det första utbildningsrelevanta arbetet *omedelbart* efter utbildningen. 18 procent (8 av 44/45) fick arbete inom 6 månader och 7 procent (3 av 44/45) uppger att de ej ännu fått utbildningsrelevant arbete.
- 56 procent (25 av 44/45) fick sitt första utbildningsrelevanta arbete via *praktiken* i utbildningen 22 procent (10 av 44/45) via egna kontakter och 11 procent (4 av 44/45) på annat sätt, 9 procent (4 av 44/45) via annons och 2 procent (1 av 44/45) via AF.
- Det första utbildningsrelevanta arbetet var för 73 procent (29 av 40) *vikariat/ projekt/ tidsbegränsad anställning eller sommarjobb*. 20 procent (8 av 40) var timanställda eller inhoppsanställda och 7 procent fick fast tillsvidareanställning.

Tydligt är att *praktiken* många gånger bidragit till utbildningsrelevant anställning *omedelbart* efter avslutade studier. De flesta (93 procent) fick sitt arbete *omedelbart* efter avslutade studier eller inom sex månader. Anställningsformerna är dock i huvudsak *tidsbegränsade vikariat/ sommarjobb samt tim/inhoppsanställning*. Till ovanligheten hör tillsvidareanställning. Av de som uppgett omfattning av anställning för det första arbetet har 17 svarat att de arbetade heltid och 7 deltid/tim.

Vid tiden för enkätstudien hade 75 procent (33 av 44) en *anställning* och 84 procent (37 av 44/45) arbetar inom området *journalistik*. I princip alla av de som i fritext uppgett yrke eller anställningstitel (37 stycken) arbetar inom området *journalistik, medier och kommunikation*. 57 procent (21 av 37) av de som arbetar inom området *journalistik* är *reportrar* och 41 procent (15 av 37) *redaktör, redigerare, researcher, programledare* eller övrigt inom media. I de fall specifikation på rapporter uppges förekommer *agenda-, grävande-, ekonomi-, allmän-, desk-, webb- och nyhetsreporter*.

Utbildningen

Fyra *kunskaps/färdighetsområden* förelåg för värdering i relation till vad studenterna anser att de uppnått genom utbildningen. Samtliga färdigheter värderades genom medeltalet 3,6 eller högre.

Förståelse för journalistikens etiska ansvar fick högst medelvärde med 4,1, *förståelse för medier och journalistikens makt och påverkansprocesser* fick 4,0 och *utvecklat kritiskt tänkande, analytiska kunskaper och teoretiska insikter* fick 3,8. Lägst fick *journalistiska färdigheter/praktisk kunskaper* med 3,6.

Tre *undervisningsformer* förelåg för värdering: *föreläsningar; praktik inom programmet samt tillämpade övningar*.

Här värderas *praktikmomentet* överlägset framför andra undervisningsformer med hela 88 procent (42 av 44) som värderar praktiken i hög utsträckning eller i mycket hög utsträckning och frågan fick 4,8 som medelvärde på värderingskalan. Tillämpade övningar fick 3,6 och föreläsningar fick 3,1.

Alumnaktiviteter

Avslutningsvis kan konstateras att tre alumnaktiviteter intresserar journalitalumnerna mest, dessa är: *alumnträffar, att få gästföreläsa som alumn för nuvarande studenter samt att få inbjudningar till allmänna föreläsningar och event*.